

ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВООХОРОНЦЯМИ МЕТОДУ «СТОРИТЕЛІНГ» У ПРОФІЛАКТИЧНИХ БЕСІДАХ ІЗ ПІДЛІТКАМИ

Інна Миколаївна ГОЛОПИЧ

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-1831-9752>

кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри українознавства факультету № 2
Харківського національного університету внутрішніх справ

Україна

Професійна діяльність правоохоронців передбачає спілкування з різними верствами населення, зокрема підлітками. Щоб ефективно виконувати свої професійні обов'язки щодо виховання молоді й попередження вчинення ними правопорушень, поліцейські не тільки мають знати й використовувати педагогічні методи, а й розвивати та удосконалювати свої мовленнєві навички.

У сучасній педагогічній науці описуються різні методи, спрямовані на розвиток комунікативної компетенції. Значну увагу приділено методам творчого навчання. Так про можливості реалізації цих методів в освітньому процесі йдеться в працях В. Александрової, Н. Вовк, Т. Іщенко, О. Морозова та ін. Проте проблема формування професійної комунікативної компетентності майбутнього поліцейського за допомогою методів творчого навчання залишилась поза увагою науковців.

З метою удосконалення навичок професійного спілкування майбутніх поліцейських, нами запропоновано під час практичних занять з дисципліни «Українська мова професійного спрямування» за темою «Усне професійне спілкування правоохоронця» познайомити їх із методом, який називається *сторітелінг*.

У науковій літературі цей метод визначають як «спосіб впливу на людину через уміле розказування історій» [2], ефективний інструмент передачі знань, інформації та обміну досвідом.

Оскільки, як зазначають методисти, сторітелінг в освітньому процесі виконує функцію переконання та впливу, а також об'єднувальну, утилітарну й комунікативну функції [1], то правоохоронці можуть використовувати цей метод під час профілактичної бесіди, як засіб впливу з метою попередження кримінальних правопорушень.

Ця бесіда потребує ретельної попередньої підготовки, зокрема складання плану, визначення структури та основного змісту. Під час створення тексту необхідно враховувати статево-вікові особливості підлітка, його життєвий та кримінальний досвід, освіту, характер вчиненого правопорушення, ступінь морально-психологічної занедбаності, а також суспільної небезпечності.

Профілактичні бесіди, як правило, мають стабільну структуру (вступ, основну частину й заключну).

На початку бесіди поліцейському необхідно встановити психологічний контакт із підлітком та зазначити, про що буде йти мова.

Зміст основної частини профілактичної бесіди визначається, виходячи з правового становища профілактованої особи, оцінки її протиправної поведінки або можливості її виникнення. Профілактичну бесіду з підлітками не можна зводити до загальних гасел з абстрактними побажаннями, необхідно добирати таку лексику й аргументи, щоб вони були зрозумілими й ефективними. Для кращої образності й виховного впливу можна використовувати різні техніки сторітелінга:

1. Мономіф, або шлях героя. Майбутнім поліцейським можна запропонувати скласти історію про те, як, наприклад, хлопець був бешкетником, а потім познайомився з волонтерами, які допомагали військовим, почав їздити з ними у зону військових дій і зрештою став медбратом, який врятував не одне життя.

2. Sparklines – історія-порівняння. Удаючись до такого прийому, доцільно попросити курсантів, приміром, скласти історію про життя й можливості дітей навчатися й розвиватися у 90-ті роки та в нинішній час. У такій історії необхідно зробити акценти на реальному й правильному, підказати способи перетворення

реального в правильне.

3. Пелюстки. Орієнтовними варіантами застосування такого різновиду сторітелінгу можуть бути розповіді, об'єднані в єдину «оповідну квітку» темою, «Затримання небезпечного злочинця», «Запобігання правопорушенню», «Врятоване життя».

4. Фальстарт. Для ілюстрації цього виду сторітелінгу курсанти можуть скласти історію про людину, яка ледве не стала злочинцем, але вчасно це зрозуміла й виправилась.

У профілактичних бесідах метод сторітелінгу має виконувати такі функції:

1. Мотиваційну. Як спосіб переконання підлітків у тому, що вони мають поводитись у суспільстві відповідно до правил, норм і законів.

2. Об'єднуючу. Коли історії є інструментом розвитку дружніх, колективних міжособистісних стосунків у класі, групі.

3. Комунікативну. Історії здатні підвищити ефективність спілкування на різних рівнях.

4. Інструменту впливу. Дозволяє впливати на підлітків із метою формування в них суспільно корисних переконань.

5. Утилітарну. Один із найпростіших способів донести до підлітків зміст бесіди.

Метод «Сторітелінг» поєднує в собі психологічні, управлінські та інші аспекти, що дозволяє правоохоронцям ефективно донести інформацію до підлітків, мотивувати їх на певні вчинки й отримати високі результати у виховній діяльності.

Список використаних джерел:

1. Булгакова, І. М. (2020). *Storytelling* (історії, які навчають). URL: <https://vseosvita.ua/library/navcalno-metodicnij-posibnik-storytelling-istorii-aki-navsaut-205089.html>

2. Гич, Г. М. (2015). Сторітелінг як інноваційна методика формування мовної компетентності учнів ЗНЗ. *Науковий вісник МНУ імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки*, 4 (51), 188-191.